



LEZING: EINDSTATION 'DE HEL VAN BRÜX'

Lezing door Leny Crins-Probst op dinsdag 26 oktober 2021 om 20.00 uur in zaal De Schakel, Sint- Barbaraweg 1 te Budel-Dorplein.

Alois Probst is in 1917 geboren te Tegelen. Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog is hij dienstplichtig militair. Gedurende 646 dagen (van 1943 tot 1945) is hij prisoner of war, krijgs-gevangene, voornamelijk in 'de hel van BrÛx'. Na zijn behouden thuiskomst legt hij dit verblijf uitvoerig en bijzonder beeldend vast op schrift; een aangrijpend verhaal.



Alois Probst maakt deel uit van een groep van ongeveer 1200 Nederlandse krijgsgevangenen die in de zomer van 1943 terecht komen in BrÛx, Tsjecho-Slowakije. Ook Toon Roost (1917-2000) van de Poelderhof in Budel-Schoot en Ties van der Putten (1917-1986) uit Budel werden in BrÛx tewerkgesteld. Het verhaal van Alois Probst loopt grotendeels parallel met wat hen overkwam. In haar lezing verhaalt zij ook kort over deze beide jongens uit ons heemgebied.

Ze worden ondergebracht in een gigantisch internationaal complex van kampen met meer dan 30.000 gevangenen. Gedurende ongeveer twee jaar worden ze tewerkgesteld in de Sudetenländische Treibstoffwerke Hermann Göring. Hier worden uit bruinkool onder andere benzine en olie gefabriceerd voor het leger. Met name de vele bombardementen van de westelijke geallieerden op dit bedrijf en de allerbelabberdste omstandigheden waarin de gevangenen moeten zien te overleven, maken dit verblijf legendarisch. Terecht dan ook de benaming 'de hel van BrÛx'.

Heemkundekring 'De Baronie van Cranendonck'

<https://heemkundekringcranendonck.nl>

Alois' dochter Leny Probst en haar echtgenoot Jacques Crins gaan jaren later, daartoe aangezet door de grote vraag naar informatie door nabestaanden van slachtoffers, op zoek naar de achtergronden. Ze bezoeken archieven en Leny verwerkt literatuur, documenten, foto's, dagboekfragmenten, tal van aantekeningen, brieven en tekeningen van slachtoffers tot een boek. Hun zoektocht voert tevens naar Tsjechië, onder andere naar de archieven van de Sudetenländische Treibstoffwerke, het huidige Unipetrol. In Tsjechië wacht hen een warm welkom met verrassende ontdekkingen. Het door Alois Probst opgetekende verhaal, aangevuld met interessante wetenswaardigheden en achtergronden bij de oorlog, heeft geleid tot het boek en deze presentatie van Leny.

Leny Crins-Probst (Tegelen, 1950) was gedurende 40 jaar lerares op Basisschool St-Jozef te Tegelen. Na haar afscheid heeft ze als mede-auteur meegewerkt aan het boek: "Eeuweling vertel eens": een overzichtswerk bij het 100-jarige jubileum van het schoolgebouw (2016). Na jarenlang intensief onderzoek publiceerde ze het boek Eindstation de hel van Brûx in 2018. Sinds mei 2019 is Leny verbonden aan het Landelijk Steunpunt Gast sprekers WOII-heden van waaruit zij presentaties verzorgt. Bijzonder hierbij is dat ze veelvuldig verzoeken krijgt voor Duitstalige spreekbeurten op de Duitse oorlogskerkhoven van Lommel (België) en Ysselsteyn (Noord-Limburg).